

Азат Алмакаевны мин бала чагыннан ук беләм; күрше малае иде.

Авылда фермерлык эше «Начинающий фермер» федераль программасын кабул иткәч активлашты. Ел саен авыл хужалыгы өлкәсенә 15-10 яшь фермер үз эшен башлап жиберә. Шулай, үткән ел Татар Тавласы авылында яшәүче Азат Рәстәм улы Алмакаев та, югары белем алуына карамастан, авыл хужалыгы өлкәсендә тугърылыклы булып кала: үз эшен ача.

Альбина белән Азат мәктәптә бар предметтан да яхшы өлгерә иделәр. Азатлар Аксен авылыннан Татар Тавласына күчкәч, Наиль энесе туды. Өниләре Луиза Аллям кызы, хезмәтне яратып үскән һәм балаларына да хезмәткә хөрмәт тәрбияләгән. «Азатым – кул эшләре остасы: ташчы да, плотник та, техника белән дә дус. Мал-туар абзарын үз куллары белән эшләде, мунча да салды. Ө хәзер фермерлык эшенә чумды. Ана бу эш таныш. Балачактан ук мал-туар арасында кайнашты, ярдәм итә иде, - ди Луиза ханым.

Авылыбызда элек коту-коту мал-туар асрый идек; жәй көне һәрбер йорт алдында котуны каршы алырга халык чыга иде һәм колхознын да берничә котуе бар иде. Ө хәзер бу авыр хезмәттән күп кеше ераклашты. Максатчан кешеләр генә мал-туар асрый буген».

Азат, жәйге каникулларда колхозда комбайнер булып та эшләгән. Озын буге, кин жылкөсә дә мана ярдәм иткән. Урта мәктәпне тәмамлап, вузда менеджер-житөкче белгечлеген алырга-ала, әмма һәрвакыт үз эшен оештырып ачарга теләде ул. «Совхоз юкка чыгу бик тө зур зыян китерде авылдашларыма, - ди Азат. - Авыл халкынын эше бар иде. Буген ир-атларыбызнын күбесе, гаиләләреннән аерылып, чит жирләргә көсеб эзләп чыгып китәләр; Таймырга кадәр житәләр. Аларсыз Тавлабыз да буш. Өле ярый шөһәргә якын урнашканбыз, кайберәвләр шунда йореп эшли. Ө мин - кече Ватаным патриоты – авылда яшим һәм киләчөгем унышы да биредә дип уйлыйм», - ди Азат Рәстәм улы Алмакаев.

Азат, тормыш иптәше Зульфия ярдәме белән, «Яшь фермер» («Поддержка начинающих фермеров в РМ до 2020 года») программасы кысаларында сот житештерү бугенча хужалык оештырган. Нәкъ шул программа авылда ныгып калырга ярдәм итә дә инде. Сотле сыерларны йоз башка кадәр житкерергә дигән хыял белән яши ул. Крестьян-фермерчылык статусына житәр очен аннан артыграк хайван булса да яхшы. Әмма мана ирешү күп көч сорый. Белгәнөбезчә, буген сотлебикәләреннән һәрберсә 70-80 мен сум тора. Хөкүмәт ярдәмөсез биредә берничек өсөш булдырып булмый. Мал-туар санын арттыру, яшәү урыннарын булдыру, ашамлыктар белән тәэмин итү – шул инде Азатнын үз

эше перспективасы. Ө бүгөн башлап жибөргөн эшендө барлыгы ике сыеры, бозавы нәм оч баш иткө үстөрө торган үгезе бар. Өлегө Азатнын 20 баш сыерлык абзары бар, тагы ун сыерлык абзары тозелеп бетөргө жыена. Өкренлөп алга атлый ул, планнарын тормышка ашыра. Крестьян-фермер статусына кадәр үсөчөгөнө омет бар, нәрхөлдө хокүмөтнөн ярдөме белән.

- Бүгөн малларга азык алырга була, акчан гына булсын,- ди яшь фермер, - ө малларны грант акчасына алырга исөп. Абзарлар белән булган сорауны да чишөргө уебызда – колхознын элекке коровнигын ремонтлап өзерлөргө жыенам. Плаштырылганча килеп чыкса, нөтижө булыр дип ышанам.

Азат Алмакаев сот эшкөртү белән шогыльлөнө, чонки бүгөн экологик чиста каймак, эремчек, ак майны халык яратып, «эх!» дигәнче алып бетөрө. Саулык кыйбатрак бит. Тагы алар бөялөрнө дө арттырмыйлар.

- Безнен сот ашамлыкларыбыз кибетнекенө караганда очсыз, - ди Луиза Аллям кызы, - бөя белән сыйфат сатып алу момкинчелеген билгели, ө безнен бу өлкөдө проблема юк. Азатым сотнө эшкөртү мини-заводы сатып алырга хыяллана. Ансыз кыенга туры килөчөк. Тагы сыерларнын нөсел-лесен, тикшерелгөн сатучыдан, конөнө 35 литр бирө торган элит токымлысын ала. Фермер булып үсү очөн озак юл үтөсө бар. Башта өгерме баш сыер белән башлап жибөрөргө уйлый улым, аннары өкренлөп сыер котвен үстөрөр. Шуна токымлы сыерларнын бозауларын сыерга үстөрөргө планлаштыра. Ө үгөз бозаулары иткө китөчөк. Технологиялөрө дө билгеле, сату юллары шомарган. Малны бугазлау цехыннан итнө перекупщиклар сатып ала. Авылыбыз халкы да итнө дө, сот ашамлыкларын да яратып ала. Шулай индө авыл хужалыгындагы ит-сот производствасы бара.

Азат Рөстөм улы эш урыннары булдыру турында да кайгырткан. Алтылап кеше кирөк булачак. Ин элек өнисө Луиза Аллям кызы белән үги өтисө Малик Өхмөт улы, өнесө Наиль нәм сенелө Альбина, өнисенөн апасы Равилө Исхак кызы нәм Азат үзө эшлөр. Малик Өхмөт улынын малны бугазлау цехы Азатка зур ярдөм булачак. Ул райондагы цехлар арасында уйланылган нәм топлө булуы белән аерылып тора. Цех электр, су белән тээмин ителө, канализациясө эшли, алты хайван түшенө суыткыч бар, ветеринар очөн бүлмө дө булдырылган. Түшнө элөп кую жиназлары, эшкөртү нәм машинага тияү линиялөрө механизациялөнгөн нәм барлык санитар талөплөргө жавап кайтара. Бүгөн бирөдө беръюлы дүрт мал бугазлана. Авыл хужалыгы министрлыгы белгечлөрө бу бугазлау цехын республикабызда ин яхшыларнын берсө дип бөяли. Фермер буларак башлаган Алмакаев Азатнын эшө, Малик Өхмөт улынын малны бугазлау цехы белән бергө, унар дип уйларга урын бар. Шөхси тормышына килгөндө - Азат Ростөм улы белән Зульфия ханым ике балаларына да хөзмөткө хөрмөт төрбиялилөр. Килөчөктө эшлөрөнөн дөвамы булачак дип тө өйтөсө килө.

Наилө Насырова